

POKYNY A INFORMÁCIE PRE ÚČASTNÍKOV MPS- OPOV-5/2016

- Miesto a termín MPS-OPoV-5/2016:** Odber vzoriek povrchovej vody sa uskutoční **24.5.2016 so začiatkom o 8⁰⁰ hod.** v lokalite Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik, odštepny závod Banská Bystrica, Správa povodia stredného Hrona Zvolen.
- Matrica:** odoberať sa bude povrchová voda z vodnej nádrže Dobrá Niva.
- Logistika odberu.** Odber vzoriek povrchovej vody sa bude konať z odberových miest OM1 a OM2 – z móla nad vodnou nádržou Dobrá Niva. Vodná nádrž Dobrá Niva sa rozprestiera na rozmedzí katastrálnych území obce Breziny a obce Dobrá Niva. V sprievodnej dokumentácii pre účastníkov tejto skúšky spôsobilosti je aj mapa miesta odberu. Prístup k nádrži je možný z obidvoch spomínaných obcí. Vodná plocha nádrže na toku Kalný potok má rozlohu 24 ha.
- Upozorňujeme účastníkov skúšky spôsobilosti,** že podľa aktuálnych informácií od správcu objektu vzdialenosť vodnej plochy od úrovne miesta odberu na móle je cca 3 až 3,5 m. Túto informáciu je potrebné zohľadniť pri výbere odberového zariadenia (dĺžka odberovej tyče, použitie vedra na lane a pod).
- Účastník – odberová skupina (OS) pred vstupom k mólu bude vyzvaný pracovníkom Národného referenčného laboratória pre oblasť vôd na Slovensku k odberu na základe **odberového harmonogramu**, ktorý V sprievodnej dokumentácii k tejto skúške spôsobilosti a je uverejnený spolu s pokynmi a informáciami pre účastníkov na webovej stránke VUVH. **Žiadame Vás o dodržanie harmonogramu. Pri meškaní viac ako 10 minút bude účastník preradený na koniec odberov. Pri prezentácii každá odberová skupina odovzdá:**
 - **vyplnenú identifikačnú kartu účastníka** na odber vzoriek vody v MPS-OPoV-5/2016 (pre organizátora MPS) s pečiatkou vysielajúcej organizácie a potvrdenú podpisom. Prezentácia účastníkov bude v blízkosti móla, v budove správcu objektu.
 - **prehlásenie** o oboznámení so základnými zásadami bezpečnej práce a správania sa objekte prírodného kúpaliska a **prezenčnú listinu účastníkov s označením ŠPZ auta** (Príloha č. 1 k „Prehláseniu...“, pre účely SVP, š. p. , OZ Banská Bystrica, SPSH Zvolen). **Prehlásenie musí byť podpísané štatutárom vysielajúcej organizácie.**
- Odber** sa uskutoční v súlade s požiadavkami aktuálnych **STN EN ISO 5667-1:2007, STN EN ISO 5667-3:2013, STN ISO 5667-4:1999, STN ISO 5667-6:2007, STN EN ISO 19458:2007** a platnými pracovnými postupmi jednotlivých laboratórií pre **odber povrchovej vody**. **Vyplnený protokol o odbere vzorky, ktorý laboratórium bežne používa pri tomto type odberu, odovzdá účastník organizátorovi MPS.** Predpokladáme, že jeden odber v požadovanom rozsahu bude trvať 30 minút.
- Každé laboratórium odoberie vzorky do vlastných vzorkovníc. Z dôvodu dodržania časového harmonogramu **všetci účastníci odoberú vzorky** pre stanovenie požadovaných ukazovateľov kontroly kvality povrchovej vody (**viď. Príloha č. 1 k Nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z.z.) v nasledovnom skrátenom rozsahu:**
 - Časť A – všeobecné ukazovatele: všetky okrem ukazovateľa TOX_{lim};
 - Časť B – nesyntetické látky: všetky;
 - Časť C – syntetické látky – len: PAU, POL; chlórphenoly a ftaláty;
 - Časť D – ukazovatele rádioaktivity – Celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta, Rádium 226 a trícium;
 - Časť E – hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele: všetky okrem sapróbného indexu biosestónu, SAS indexu (bentické bezstavovce) a EPT (bentické bezstavovce).
- Na mieste vykoná účastník stanovenia požadovaných ukazovateľov: **rozpustený kyslík, reakcia vody (pH) a teplota, ktorých výsledky budú vyhodnocované.** Rozpustený kyslík a pH je možné stanovovať aj v laboratóriu pri splnení požiadaviek príslušných STN noriem. V odobratých vzorkách nie je potrebné stanovovať ďalšie ukazovatele. Do protokolu môžete uviesť ku každému výsledku aj rozšírenú neistotu „U“, v jednotkách, v ktorých sa uvádza výsledok daného ukazovateľa (ak ju bežne

uvádzate v percentách, prepočítajte neistotu na vhodné jednotky). Tento údaj nebude mať vplyv na vyhodnotenie výsledkov.

9. **Hodnotenie odberu.** Hodnotiť sa bude vhodnosť použitého odberového zariadenia, technika a spôsob odberu, správnosť stanovenia požadovaných ukazovateľov kvality vody pri odbere a preprava odobratých vzoriek do laboratória. Preverí sa dokumentácia laboratória na odber vzoriek a overia sa teoretické vedomosti účastníkov MPS o uskutočnenom odbere pomocou kontrolných otázok.
10. **Výsledky stanovenia pH a rozpusteného kyslíka vykonané v laboratóriu** zašlite do **3.6.2016 na Vašom tlačive (Protokol o skúškach)** poštou, prípadne e-mailom organizátorovi skúšky spôsobilosti. V zaslaných dokumentoch **vždy uvádzajte evidenčné číslo laboratória - odberovej skupiny a odberového miesta (OM1 alebo OM2) na ktorom ste vykonávali praktickú časť skúšky spôsobilosti. Žiadame Vás o dodržanie termínu zaslania výsledkov. Výsledky došlé po uzávierke nebudú zahrnuté do hodnotenia.**
11. Ak sa v záznamoch **zistí chyba a vykonávajú sa opravy**, musia sa prijať opatrenia na identifikáciu zmeny a dátum úpravy, identifikáciu osôb prevádzajúcich zmenu a zabránenie straty pôvodných dát (EN ISO/IEC 17043:2010, kap. 5.13.2.3). Korektná zmena/oprava záznamu (výsledku) znamená, že pôvodný záznam sa neprepisuje ani nebieli, ale preškrtnie a vedľa sa napíše nový záznam. Ten musí byť opatrený dátumom, kedy bola zmena urobená a podpisom osoby (čitateľne), ktorá zmenu vykonala. Bez týchto náležitostí opravený výsledok nebude akceptovaný.
12. Výsledky zaokrúhľujte podľa tabuľky:

koncentrácia	0,005 – 0,099	0,10 – 9,99	10,0 – 99,9	100≥
zaokrúhlenie výsledku	0,001	0,01	0,1	1
13. **Na miesto konania odberu vzoriek vezmite** so sebou príslušnú **dokumentáciu** používanú na mieste odberu (plán odberu, štandardný operačný postup, pracovný postup, interný predpis, protokol o odbere atď.), **kópie dokladov o vzdelaní** (osvedčenia z kurzov vzorkovania) ako aj **dokumentáciu o meracom zariadení a jeho metrologickom zabezpečení**. Aktuálne informácie a sprievodná dokumentácia pre účastníkov danej MPS sú zverejnené aj na internetovej stránke VÚVH – www.vuvh.sk
14. V priebehu konania skúšky spôsobilosti bude súbežne prebiehať aj **firemná prezentácia firmy WTW** zameraná na správnu techniku stanovenia požadovaných ukazovateľov na mieste odberu. Zároveň bude prezentovaná aj najnovšia meracia technika používaná pri odbere povrchovej vody.
15. **Náklady** za účasť v MPS-OPoV-5/2016 Vám budú fakturované podľa cenníka po odbere vzoriek.
16. **Vyhodnotenie** MPS bude spracované formou záverečnej správy. Každé odberovej skupine po úspešnom absolvovaní danej skúšky spôsobilosti bude zároveň so záverečnou správou zaslané aj Osvedčenie o účasti s menami pracovníkov, ktorí sa zúčastnili tejto skúšky spôsobilosti a Osvedčenie o spôsobilosti na odber vzoriek povrchovej vody spolu s výsledkami dosiahnutými v MPS-OPoV-5/2016.
17. **Osvedčenie a záverečná správa** Vám budú zaslané poštou do 19.8.2016 - **len po uhradení faktúry!**
18. Pri problémoch alebo nejasnostiach týkajúcich sa MPS neváhajte a volajte na t.č.: 02/59343485, prípadne píšete na mail: angelika.kassai@vuvh.sk alebo jana.tkacova@vuvh.sk. V deň odberu volajte už len na t. č. **0918/360169**.
19. **Výsledky zaslané oneskorene nebudú zaradené do vyhodnotenia!!!**
20. **Prehľad termínov MPS-OPoV-5/2016:**

Zaslanie ponuky PSS	21.1.2016
Zaslanie prihlášky na MPS-OPoV-5/2016	3.5.2016
Odber vzoriek vody	24.5.2016
Odoslanie výsledkov	3.6.2016
Zaslanie záverečnej správy	19.8.2016